

VIETNAM BULLETIN

**amerikaanse
oorlogs
misdaden ?**

50c

tweede jaargang nr 21, 16 maart 1968

Verschijnt om de 14 dagen
 Redactie: M. van Dulleman
 W. de Graaff
 Tineke Nijenhuis
 Queenie Stevens
 Benno Groeneveld
 Jan Boonstra

Redactie/administratieadres:
 Vietnam Bulletin
 p/a ASVA
 Weesperstraat 51, Amsterdam
 Gironummer 1 28 1198, tnv Vietnam Bulletin
 Abonnement f 5,- per half jaar, met stilzwij-
 gende verlenging. Buitenland f 7,- per half
 jaar. Los nr f 0,50

Van 6 tot 9 juli 1967 werd in Stockholm een wereldconferentie gehouden over Vietnam. Op deze conferentie spraken Vietnamdeskundigen uit vele landen met vele leiders van de Vietnam-oppositie. Aan de conferentie werden vele zogenaamde "working papers" voorgelegd over gespecialiseerde onderwerpen. Het onderstaande is de tekst van zo'n "working paper", afkomstig van de Zweedse arts John Takman, die zich reeds geruime tijd met Vietnam bezighoudt en onder andere samensteller is van een internationaal symposium over napalm. Bovendien bezocht hij Noord-Vietnam als lid van het derde onderzoeksteam van het Bertrand Russell Tribunaal. In onderstaand artikel geeft hij een gecompriemd verslag, voornamelijk aan de hand van Amerikaanse bronnen, van de door Amerika in Vietnam begane oorlogsmisdaden.

Red. VB.

HET GEBRUIK VAN NAPALM, GIFGAS EN ANDERE WAPENEN VOOR MASSALE VERNIETIGING

door John Takman, Stockholm

Inleiding

Op 26 juni 1945 kwamen vertegenwoordigers van de vier grote mogendheden, de Verenigde Staten, Groot-Brittannië, de Sovjet-Unie en Frankrijk, in Londen bijeen om voorstellen te formuleren voor het oprichten van een gezamenlijk militair tribunaal in Duitsland voor de berechting van de voornaamste oorlogsmisdadigers. Op 5 augustus 1945 bereikten hun regeringen overeenstemming over het Handvest van het Internationale Militaire Tribunaal, gewoonlijk het Handvest van Neurenberg genoemd. De volgende handelingen waren misdaden, die onder de jurisdictie van het Tribunaal vielen:

- (a) Misdaden tegen de vrede: het beramen, voorbereiden, het beginnen of het voeren van een agressie-oorlog, of één die internationale verdragen, akkoorden of overeenkomsten schendt, of deelname aan een gezamenlijk plan of een samenzwering leidend tot één der bovengenoemde zaken.
- (b) Oorlogsmisdaden: schendingen van het oorlogsrecht of de oorlogsgebruiken. Zulke schendingen omvatten, maar zijn niet beperkt tot: moord, mishandeling of deportatie ten behoeve van dwangarbeid of enig ander doel, van burgers van of in bezet gebied, moord op, of mishandeling van krijgsgevangenen of van personen ter zee, het doden van gijzelaars, plundering van openbaar of privé bezittingen, zinloze vernietiging van steden of dorpen of vernielingen, die niet militair noodzakelijk zijn.
- (c) Misdaden indruisend tegen de rechten der mens: moord, uitroeiing, slavernij, deportatie, en andere onmenselijke daden begaan tegen welke burgerbevolking dan ook, voor of tijdens de oorlog; of vervolging op politieke, raciale of godsdienstige gronden bij de uitvoering van of in verband met enige misdaad, vallend onder de jurisdictie van het Tribunaal al dan niet schendend de eigen wetten van het land waarin deze begaan wordt.

Het proces in Neurenberg begon op 26 november 1945 en de uitspraak vond plaats op 30 september en 1 oktober 1946. Twaalf aangeklaagden werden ter dood veroordeeld namelijk: Göring, Ribbentrop, Kei Tal, Kaltenbrunner, Rosenberg, Frank, Frick, Streicher, Saukel, Jodel, Seyss-Inquart en Bormann (bij verstek veroordeeld). Zeven verdachten kregen gevangenisstraf. Drie werden vrijgesproken door de meerderheid van het hof.

Op 11 december 1946 namen de Verenigde Naties een resolutie aan waarin het geheel van de uitspraken van Neurenberg aanvaard werd als een juiste vastlegging van de principes van het internationale recht zoals dit erkend is in het Handvest en in de uitspraak.

Gewoonterecht en bestaande overeenkomsten geven echter een sneeuwbal-effect te zien. Paragrafen (b) en (c) van artikel van het Handvest van Neurenberg, hierboven aangehaald, wa-

ren eigenlijk een samenvatting van reeds bestaande regels. Voor Neurenberg waren er de Haagse Overeenkomsten van 1899 en 1907, het Geneefse protocol van 1925 en verscheidene andere verdragen en overeenkomsten. De regels voor oorlogvoering zijn verder gespecificeerd in de Conventie betreffende de voorkoming en bestraffing van de misdaad volkenmoord (aangenomen op 9 december 1948 door de Algemene Vergadering der Verenigde Naties) en de Geneefse Conventies van 12 augustus 1949, die betrekking hebben op (a) de behandeling van krijgsgevangenen; (b) de verbetering van de omstandigheden van gewonden en zieken van de landstrijdkrachten; (c) de verbetering van de omstandigheden van de gewonden, zieken en schipbreukelingen van de zeestrijdkrachten; en (d) de bescherming van burgers ten tijde van oorlog. Schendingen van deze Conventies zijn oorlogsmisdaden, onverschillig wie ze ook begaat of opdracht geeft om ze te begaan.

In het nu volgende zal ik alleen gebruik maken van Amerikaanse bronnen bij het illustreren van de systematische schendingen van het internationale recht in Vietnam. Uiteraard zijn de citaten slechts een klein staaltje van het documentaire bewijsmateriaal.

Mijn persoonlijke ervaringen met de oorlog in Vietnam zijn beperkt tot drie weken, van 10 tot 31 maart 1967, in vijf provincies van Noord-Vietnam. Ik was daar als lid van het derde onderzoeksteam van het Internationale Tribunaal van Oorlogsmisdaden. Samen met Hugh Manes en dr. J. Axel Höjer, heb ik op 31 maart 1967 een verklaring afgelegd over het bombarderen van het gehucht Liep Mai.

Bombardementen

638.000 ton bommen in één jaar

Getuigend voor de Senaatscommissie voor Buitenlandse Betrekkingen op 20 april 1966, onthulde de toenmalige minister van defensie Robert S. McNamara gedeeltelijk de verschrikkelijke omvang van de vernietiging waaraan Noord- en Zuid-Vietnam worden blootgesteld:

"In Zuidoost-Azië zijn 61.000 ton bommen in voorraad", begon McNamara. "Er is 50.000 ton bommen afgeworpen in maart 1966 vergeleken met een gemiddelde van 48.000 ton bommen per maand afgeworpen boven Europa en Afrika in de tweede wereldoorlog en een gemiddelde van 17.500 ton bommen per maand tijdens de 37 maanden van de Koreaanse oorlog. Vorig jaar december hielden de Amerikaanse plannen voor 1966 rekening met een totaal van 638.000 ton bommen die in Vietnam zouden worden gebruikt. Dit zou ongeveer 91% van het totale aantal in Korea in 37 maanden en 37% van het totaal afgeworpen vanaf juni 1942 tot mei 1945 in Afrika en Europa gedurende de tweede wereldoorlog." New York Times 21 april 1966 (aangehaald in Vietnam and International Law, een studie door de adviserende raad van de advocatencommissie voor het Amerikaanse beleid ten aanzien van Vietnam, O'Hare Books, Flanders, N.J., 1967, pag. 60). Dit citaat is uit de Amerikaanse editie. Alle andere citaten uit de New York Times en de New York Herald Tribune zijn uit de Internationale editie van de eerste en de Europese editie van de laatste krant.

In een open brief aan president Johnson in I. F. Stone's Weekly van 30 mei 1966 zegt een ano-

TRIBUNAALNUMMERS HERDRUKT

In ons vorig nummer deelden we mee dat de beide Vietnam Tribunaalnummers niet meer te bestellen waren. Inmiddels hebben we een herdruk laten maken. Beide nummers zijn nu weer te bestellen door overmaking van f 2,40 op postgiro 1281198 ten name van Vietnam Bulletin; vermeld "Tribunaalnummers". Wanneer men er ook het nummer over Chemisch-Biologische oorlogvoering bij wil hebben, is dat ook mogelijk; men storte dan f 3,- en vermeld "Tribunaal & Chemische oorlog". De Laos-Cambodjanummers en de Amerikanummers zijn helaas uitverkocht.

Overzicht van alle nog verkrijgbare nummers:

eerste jaargang : 9 t/m 20, en 26

tweede jaargang: 1, 2, 6 t/m 9, 11, 13 t/m 16, 18 t/m 20.

Bestelling door overmaking van 40 cent per nummer voor de nummers t/m tweede jaargang nr 7, en 50 cent per nummer voor de daarna verschenen nummers. Aub ook verzendkosten overmaken (20 cent voor 3 exemplaren, 4 t/m 8 exemplaren 40 cent, 9 t/m 16 exemplaren 60 cent, meer dan 16 exemplaren 1 gulden).

nieme schrijver, dat "bij 127.000 vierkante mijl en een totale bevolking van 25 miljoen mensen, dit vijf ton bommen betekent voor elke vierkante mijl en één ton voor iedere veertig personen". In de lente van 1966 werd bericht, dat er een tekort aan bommen was voor de luchtoorlog en dat het Pentagon zelfs overtollige voorraden bommen, die aan West-Duitsland verkocht waren, terug moest kopen om het geplande aantal bommen, dat per maand boven Vietnamese gehuchten afgeworpen moest worden, te kunnen halen. Maar, schreef James Reston in de New York Times (26 mei 1966), hoewel Johnson...

"... maandenlang meer tonnen bommen op Vietnam heeft laten vallen dan het maandelijks gemiddelde aantal bommen, dat in de laatste wereldoorlog op Europa viel, heeft hij zichzelf ervan overtuigd dat dit een 'zeer terughoudend' beleid is."

Slachtoffers onder de burgerbevolking

Na een drie weken durend offensief in de provincie Binh Dinh in Zuid-Vietnam in januari en februari 1966 verzekerden "Amerikaanse en Zuidvietnamese zegslieden", dat de operatie "tot zover had geresulteerd in 986 doden, leden van het geregelde Vietcong en Noordvietnamese leger, en in 161 buitgemaakte wapens", berichtte Neil Sheehan vanuit Gia Hiu in de New York Times (16 februari 1966):

"Sommige hooggeplaatste Amerikaanse militaire officials betwijfelen persoonlijk de juistheid van het dodencijfer. Men gelooft, dat een paar honderd communisten gedood zijn. De militaire communicés uit Saigon hebben echter niet vermeld wat een bezoeker aan het slagveld overduidelijk was - de vernietiging die in Gia Hiu en ongeveer 15 andere boerengehuchten aan de centrale kust was aangericht door artilleriekruisvuur en luchtaanvallen. Gia Hiu en twee aangrenzende gehuchten langs hoofdweg nr 1, 310 mijl ten noorden van Saigon, zijn een voorbeeld van deze vernietiging. Vietnamese officials schatten, dat in de drie gehuchten ongeveer duizend boerenhuizen, gemaakt van modder, twijgen en stro of baksteen en dakpannen, vernietigd zijn door bommen en granaten of verbrand door napalm. Bomkraters, sommige tien voet diep en twintig voet breed, liggen als pokdalige plekken in de gehuchten en de omringende rijstpaddies en heuvels. De boeren leven van de opbrengst van kokospalmen. Nu zijn honderden kokospalmen keurig in tweeën gespleten door kogels met hoge snelheden afgevuurd vanuit de kanonnen van oorlogsschepen van de Zevende Vloot.

Het is slechts van twee burgers bekend dat ze zijn omgekomen in Gia Hiu, maar in het nabijgelegen dorp Tam Quan zijn tenminste 100 burgers gedood bij gevechten vorige maand, volgens schattingen van Vietnamese officials, 90 zwaar gewonde burgers zijn geëvacueerd uit het gebied om behandeld te worden, en honderden andere licht gewonde boeren zijn ter plaatse behandeld. De meeste wonden zijn van eenvoudige aard, veroorzaakt door granaat- en bomsplinters, of kogels, maar andere zijn van ernstiger aard, zeker die door napalm veroorzaakt zijn."

100.000 Burgers vernietigd door de Amerikaanse luchtmacht in 1965

De immuniteit van niet-strijders ten opzichte van een directe aanval is één van de fundamentele regels van het internationale oorlogsrecht... Deze nieuwe problemen, die zijn gerezen door de luchtoorlog, kunnen niet geacht worden de geldigheid van het algemene principe van de niet-strijders ten opzichte van directe aanval te hebben aangetast." Oppenheim, International Law, deel 2

In een hoofdartikel beschrijft de Nation (27 juni 1966) pogingen om de officiële cijfers van gewonde burgers in Zuid-Vietnam te krijgen:

"Wij hadden altijd gemeend, dat ons Vietnamees expeditieleger een ander doel had dan het afslachten van burgers, maar nadat we Robert Guillain's schatting in Le Monde hadden gelezen... dat honderd duizend Vietnamese burgers vernietigd waren door de bombardementen van de luchtmacht van de Verenigde Staten, is het duidelijk dat onze mening gewijzigd moet worden. Wij zijn onlangs naar het Pentagon gegaan om uit officiële bronnen een vergelijkende schatting te krijgen en we kregen van een zekere kolonel Vickery van het bureau voor persinformatie te horen, dat het departement van defensie niet in zulke bloedige getallen denkt. In werkelijkheid, zei hij, erkent het Pentagon "minder dan 200 Vietnamese burgers te hebben gedood vorig jaar" en "we verwachten dat dit aantal dit jaar veel kleiner zal zijn"...

Het aantal "minder dan 200" vergoedt in absurditeit wat het aan nauwkeurigheid tekort komt. ...

Andrew Hamilton van de New York Herald Tribune klaagde laatst, dat het departement van defensie over ongeveer elk telbaar facet van de oorlog statistieken kan verschaffen - behalve over gewonde burgers. Het kan vertellen hoeveel Vietnamese ambtenaren door de vijand vermoord of ontvoerd zijn, hoeveel Vietcongstrijders gedood, gevangen genomen of gewond zijn in welke week dan ook. Maar als het erom gaat op de grond te kijken en de baby's en oude mannen en vrouwen te tellen, dan is de man die de stand bijhoudt op het Pentagon blind. Erg vreemd!"

Philip Gayelin beschreef in de "Wall Street Journal" van 24 augustus 1965, hoe de Verenigde Staten aan de gewondencijfers voor de bombardementen in Zuid-Vietnam komen. De luchtmacht, zei hij, maakt die schatting...

"door een zeer ingewikkelde raming gebaseerd op het getroffen gebied, het aantal mensen dat daar aanwezig moet zijn geweest en het aantal bommen, dat erop terecht had moeten komen. Dan zetten ze deze twee onbekende factoren bij elkaar, komen tot een schijnbare 'bekende' en sturen dat getal wekelijks naar Washington, zegt een officier in Saigon wanhopig."

De eerste missie van een gevechtsbommenwerper zonder een Vietnamees aan boord werd uitgevoerd op 26 januari 1962, 'hoewel de rol van de Verenigde Staten verondersteld werd zorgvuldig beperkt te zijn tot die van adviseurs en trainers in Zuid-Vietnam'; Jack Langguth wees hierop in een artikel in de New York Times van 2 maart 1965. De eerste straaljageraanval was op 19 februari 1965 "de dag van een verijdelde militaire revolutie in Saigon". In het begin van de oorlog, "werden de bombardementen beschouwd als een onhandige benadering van een militaire situatie, die grote precisie vereiste":

"De bommenrichters konden er toen niet zeker van zijn evenals nu, dat ze niet dorpeelingen, die er niet bij betrokken waren, en hun families zouden doden. Een poging om dit tegen te gaan werd ondernomen door te eisen, dat het provinciehoofd en het districts-hoofd het betreffende gebied zouden zuiveren. 'De hoofden kennen hun gebieden zoals burgemeesters van een klein oud stadje', zei een Amerikaanse commandant. 'Hij kan bevestigen dat het doel inderdaad de Vietcong is.' ...

Van het begin af aan heeft de luchtmacht napalm gebruikt, hoewel het beleid in sommige Amerikaanse kringen geweest is dit te ontkennen. Door napalm te gebruiken kan men doordringen tot holen en onderaardse tunnels waar de guerrillastrijders zich schuilhouden. 'Het publiek schijnt een afkeer te hebben van napalm', zei een Amerikaanse officier, 'omdat de mensen denken, dat het aardiger is een man z'n hoofd er af te schieten, dan hem te roosteren, tot hij dood is' ... 'We hadden geen lucratief doel', zei een Amerikaanse luchtmachtofficier... 'We lieten bommen van 250 pond vallen en de vijand liep weg onder dekking van de bomen.' De wendbare Skyraiders hebben een indrukwekkende bommenlading tot 1600 pond... Met de meer gebruikelijke lading van 6500 pond kan de A-1H meer dan drie en een half uur in de lucht blijven."

De vernietiging van twee gehuchten door de volgelingen van Hitler, Lidice in Tsjecho-Slowakije op 9 en 10 juni 1942 en Oradour-sûr-Glâne in Frankrijk op 10 juni 1944, staat in de geschiedenis geboekstaafd als een volstrekt onbetwistbaar voorbeeld van oorlogsmisdaden, die door niemand, waar dan ook getolereerd mag worden. Dit waren flagrante schendingen van het internationale recht en de daders werden later met de dood of vele jaren gevangenis gestraft. De oorlogsmisdaden tegen Guernica, Lidice en Oradour-sûr-Glâne worden elke dag herhaald tegen steden en dorpen in Vietnam en Laos - met dezelfde sadistische hartstocht en de veelvoudige efficiëntie, die een verfijnde techniek om te moorden mogelijk maakt. De Amerikaanse piloten "krijgen een vierkant op de kaart aangewezen en hen wordt bevolen elk

STEUNFONDS JOHNSON-PROCESSEN

De Algemene Studenten Vereniging Amsterdam (ASVA) heeft een steunfonds opgericht waaruit financieel de verdediging van hen die met de justitie in aanraking zijn gekomen wegens de leuze "Johnson Oorlogsmisdadiger" gevoerd zal worden. Het Fonds heet "Steunfonds Johnson-Processen" en heeft als gironummer postgiro 13500 t.b.v. Gem.Giro S 25600, of Gem.Giro S 25600, Weesperstraat 51, Amsterdam. Iedere gift is welkom.

gehucht in dit gebied te treffen" (Washington Post 13 maart 1965). Deze "strategische bombardementen in een bevriend geallieerd land" doden elke dag "belangrijke aantallen burgers... in Zuid-Vietnam" (New York Times 5 september 1965), "tien burgers voor elke Vietcong-strijder", volgens officieren van de speciale strijdkrachten. (Newsweek 14 maart 1966)

"... een onpersoonlijke, een Amerikaanse oorlog"

Het aanvallen of het bombarderen, op welke wijze dan ook van steden, dorpen, woonplaatsen of gebouwen, die niet verdedigd worden is verboden."

Artikel 25 van de Haagse Overeenkomsten betreffende de wetten en gebruiken in de landoorlog, aangenomen door de Haagse Vredesconferentie van 1907.

"Het conflict in Vietnam is een onpersoonlijke, een Amerikaanse oorlog geworden", schreef Bernard B. Fall in Ramparts (december 1965). De 'Skyraider', een bommenwerper daterend uit de tweede wereldoorlog, wordt zeer intensief gebruikt in Vietnam... Dit was het vliegtuig waarin ik mee zou gaan voor een luchtaanval op een Vietnamees vissersdorp":

"Onze Skyraider was geladen met napalmbommen van 750 en 500 pond plus onze vier 20 mm kanonnen. Ons escortevliegtuig had 7500 pond zeer ontplofbare anti-personeelbommen aan boord plus vier kanonnen. We waren het eerste vliegtuig, dat er op af ging. Mijn piloot was majoor John C. Carson.

... Toen werd er een beslissing genomen in overeenkomst met de vastgestelde procedures om over te gaan naar het tweede doel, dat beschreven werd als een communistisch rustcentrum in het Camau schiereiland. Een rustcentrum kan natuurlijk van alles zijn, een groepje hutten, of het kan een gewoon dorpje zijn, waar de Vietcong misschien voor 48 uur z'n kamp had opgeslagen. Toen we over het doel vlogen, zag het er voor mij uit zoals een dorp eruit moet zien: aan de rand van een rivier, sampans en visnetten in het water. Het was een vredig tafereeltje. Majoor Carson liet ons vliegtuig een steile duik maken. Ik kon de napalmbommen van de vleugels zien vallen. De grote bommen eerst. Terwijl we weer optrokken, zag ik een ongelofelijk heldere steekvlam, toen napalm explodeerde op de bomen. De eerste aanval had een 1-2 effect. De verwachting was, dat napalm de mensen naar buiten zou lokken - bang voor de hitte en de gloed. Dan moest het tweede vliegtuig overkomen met zware fragmentatiebommen om alles en iedereen te treffen die naar buiten was gerend. Dus maakte ons escort zijn duik na ons en dropte zijn zware explosieven. We deden nog een aanval en dropten de rest van onze 500 pond napalmbommen. Onze escorte volgde. Toen gingen we er voor de derde keer op los en bestookten het dorp met onze kanonnen. We kwamen laag en snel overvliegen en ik kon zien hoe sommige dorpelingen uit alle macht probeerden in hun sampans weg te komen van het brandende strand. Het dorp stond in lichte laaien. Nooit zal ik de aanblik vergeven van de brandende visnetten, bedekt met brandende benzine. Achter me kon ik - zelfs door mijn beklede vlieghelm - het lawaai van de 20 mm kanonnen van ons vliegtuig horen, toen we wegvlogen...

Er woonden misschien 1000 tot 1500 mensen in het vissersdorp, dat we aangevallen hadden. Het is moeilijk te schatten, hoeveel gedood werden. Het is net zo moeilijk om te beoordelen of er inderdaad Vietcong-strijders in het dorp waren en, zo ja, of er iemand van hen gedood was... Tijdens onze aanval werden waarschijnlijk tien tot vijftien huizen getroffen. Er woont per huis tenminste één gezin, en een Vietnamees gezin bestaat gemiddeld uit zes tot acht personen. In elk huis moeten mensen verminkt of gedood zijn - niemand weet hoeveel. Ik las later een officieel rapport, dat het dorp als een communistisch rustcentrum beschreef, en zei, dat het met succes vernietigd was."

Toen hij uit een Phantom II F4C klom - "het snelste operationele vliegtuig ter wereld met een topsnelheid van meer dan 1600 mijl per uur" - na een bombardementsvlucht over de Mekong Delta, werd Allan Williams door een Amerikaans luchtmachtsoldaat een certificaat aangeboden "Phoor onbephreesde phastberadenheid bij het phliegen in de machtige Phantom om getuige te zijn van zijn geweldige phuurkracht phoor phrijheid". Hij beschreef de luchtaanval in de Sunday Times Magazine (16 januari 1966):

"Het vliegdekschip (USS Independence) wordt elke vijf dagen opnieuw bewapend met tussen de 700 en 1000 ton bommen en raketten, bekend staand als 'revitaillering'. Ze liggen in rekken, opgestapeld tot aan het plafond. Bommen van 250 pond tot 2 ton; napalmbommen; de nog verschrikkelijker 'Willy Peters', bijnaam voor de witte fosfor bommen,

die 40 minuten kunnen branden, zelfs onder water; raketten met namen als 'Mighty Mouse', 'Bullpop', 'Zuny', 'Sidwinder'; koppen van dodelijke infra-rode hittezoekende raketten, die zich kunnen richten op een brandende sigaret van 1000 voet afstand; en trommels vol glanzende 20 mm munitie voor het Vulcan Gatling machinegeweer bekend onder de naam 'Puff-the-Magic-Dragon', waarvan de zes roterende vuurmonden honderd schoten per seconde lossen. De commandant wees een stapel aan van wat reusachtige vulpotloden leken, 'air-to-air' raketten. Voor de prijs van een van deze schatjes zou je meer dan 20 gloednieuwe Cadillacs kunnen kopen...

In negen minuten zaten we boven de kust; beneden ons slingerde de Mekong zich tussen een glanzend mozaïek van overstroomde rijstpaddies... Ver beneden ons tussen de wolken door kon ik nog net het kleine Forward Air Control-waarnemingsvliegtuigje zien - een éénmotorige L 19, bekend staand als 'Bird-Dog'. Terwijl ik keek kwam een rookspiraal vanuit een bosje; de Bird-Dog beneden ons had zijn markeringsraket afgevuurd. Mijn maag voelde afschuwelijk leeg toen we vlak trokken boven het doelwit; de bomen raasden langs de vleugels en ik ving een glimp op van drie strooien hutten, die in brand stonden langs een riviertje... De tweede keer slaagde ik erin mijn ogen open te houden. Toen we door de rook heen wegvlogen zag ik de tweede napalmbom een paar seconden na zijn explosie. Een bal van schitterende vlammen rolde ongeveer 200 voet ver, opzwellend als een enorme, oranje bloemkool, tot de zwarte rook weer dicht werd en we omhoog klommen, weg van dat alles. Ik zag één van de andere Phantoms opnieuw duiken, laag en snel vliegend; 'Puff-the-Magic-Dragon' braakte een bijna massieve vloed exploderend metaal uit op wat er was overgebleven van het groepje bomen en hutten. We bleven nog een paar minuten rondcirkelen, terwijl 'Bird-Dog' de schade ging bekijken. De radio sprak: 'Voetzoeker' bericht: doelwit volledig vernietigd. Geen menselijke beweging waarneembaar - over!

We keerden terug. Achter ons - drie strooien hutten vernietigd door drie vliegtuigen, die bij elkaar zo'n 15 miljoen dollar waard zijn, met 50.000 dollar besteed aan de training van elke piloot. Voor ons - een vliegkampmoederschap, dat meer dan 300 miljoen dollar had gekost en dat meer dan 150.000 dollar per dag kost...

Onder de douche vroeg ik de commandant over het doelwit. 'Wel, we weten het natuurlijk nooit zeker, zei hij, zich inzepend en de koude kraan opendraaiend, je kan niet zoveel zien bij zo'n snelheid. We moeten maar vertrouwen op de Bird-Dogs. Maar meestal is alles wat in de Delta beweegt Vietcong. Natuurlijk proberen de Vietcongjongens er vandoor te gaan, als ze de Bird-Dogs horen aankomen en we moeten er verdomd vlug bij zijn, anders zijn er alleen nog maar een paar waterbuffels over.'

De Mekong Delta heeft een gemiddelde bevolkingsdichtheid van 250 mensen per vierkante mijl en behoort tot de dichtstbevolkte gebieden ter wereld. Een gordel districten over de hele Delta haalt de geweldige dichtheid van duizend mensen per vierkante mijl.

ADVERTENTIEFONDS

We ontvingen de volgende giften:

S.B. te A. f 100,-; E.C.A.M. te A. f 5,-; M.N.B. te N. f 5,-; J.C.H. te N. f 5,-; F.v.d.F. te L. f 10,-; A.H.B. te Z. f 2,-; A.E.L.V. te A. f 10,-; T.B. te H. f 25,-; B.J.K. te B. f 5,-; I.O.L. te W. f 10,-; G.S. te N. f 10,-; A.V.Z. te D.H. f 5,-; H.C.J.S. te B. f 5,-; Ph.S.H. te A. f 10,-; L.C.R. te A. f 10,-; N.P.G.W. K. te A. f 5,-; A.W.R. te D.H. f 50,-; P.D. te L. f 10,-; H.G.H. te N. f 13,-; R.t.H. te H. f 15,-; J.A.C.N. te W. f 2,50; L.B. te R. f 10,-; J.P.L. te D. f 5,-; J.E.d.W.G. te A. f 10,-; H.J.M.B. te D.H. f 5,-; H.A.M. te A. f 25,-; H.v.S. te G. f 10,-; H.R.T.P. te N. f 2,50.

Totaal negende verantwoording f 380,-. Alle goede gevers worden hartelijk bedankt. De Vietnam Bulletin folder is herdrukt en o.a. uitgedeeld op de demonstraties te Brussel en Haarlem. Verder wordt deze folder nu in de Universiteitssteden verspreid. Verdere giften blijven van harte welkom. Ons gironummer is 1281198 ten name van Vietnam Bulletin onder vermelding van ADVERTENTIEFONDS.

"Onze belofte was Zuid-Vietnam te helpen, niet het te vernietigen"

Neil Sheehan, juist teruggekeerd van drie jaar oorlogsberichtgeving, gaf een hartverscheurende beschrijving in de New York Times Magazine van 9 oktober 1966:

"Ik vraag me af als ik naar de platgebombardeerde boerengehuchten kijk en ouderloze kinderen zie bedelen en stelen in de straten, en vrouwen en kinderen met napalmwonden op de ziekenhuisbedden zie liggen, of de Verenigde Staten werkelijk het recht hebben - of welke andere staat dan ook - andere mensen dit lijden en deze ontreddeering aan te doen, alleen voor hun eigen doeleinden."

"Als alle doden geteld zijn - Amerikanen en Vietnamezen - en het land braak ligt, zullen we niets bereikt hebben", zegt senator George S. McGovern in The Progressive van mei 1967:

"We vechten op grond van een hoogst twijfelachtig denkbeeld dat dit de enige fatsoenlijke gedragslijn is. Er wordt een vreemde sluitrede opgesteld:

(1) De Verenigde Staten dwaalden door zich met de Vietnamese oorlog in te laten en deze uit te breiden.

(2) Niettemin zitten we tot onze nek in deze strijd.

(3) Daardoor kunnen we niets anders doen dan er tot elke prijs mee door te gaan, of de tegenpartij ertoe te dwingen op onze voorwaarden te onderhandelen.

Het is beslist een vreemde logica dat we, nu we eenmaal vastzitten in deze vergissing, die dwaling vergroten om de oorspronkelijke fout te vergoelijken."

Maar hoe meer Amerikaanse troepen en vuurkracht tegen Vietnam wordt gebruikt, hoe minder gedetailleerde informatie we krijgen over de smartelijke gevolgen voor het Vietnamese volk. Minstens 90% van het nieuws der massamedia in de Verenigde Staten en in West-Europa komt uit Saigon via Amerikaanse persagentschappen en alleen de 'vergissingsbombardeerten' schijnen de moeite waard te zijn. Van één dezer "ongelukjes", beschreven in een officieel bericht uit Saigon in de New York Herald Tribune (29 september 1966), leerden we dat zelfs een "bevriende" Vietnamees niet meer waard is dan op zijn hoogst 42 dollar:

"Twee Amerikaanse marine-bommenwerpers misten hun doel en lieten bij vergissing bommen van 500 pond vallen op een bevriend dorp, bezet door Zuidvietnamese strijdkrachten en hun families. Amerikaanse zegslieden verklaarden dat 35 soldaten en burgers gedood werden en 17 gewond in het dorp, dat lag in de noordelijke provincie Quang Nai, 350 mijl ten noorden van Saigon. 116 Huizen werden in puin gelegd. De meeste doden behoorden tot de Montagnard-stam die was toegevoegd aan plaatselijke milite-eenheden van de regering. De Verenigde Staten betaalden vandaag smartegeld tot 4000 piaster (42 dollar) aan de families van de doden en gewonden, aldus deze zegsman. Verder zei hij dat de bommen bestemd waren voor een duidelijk aangegeven aanvalzone daar vlakbij, maar dat ze vielen op het dorp waar Zuidvietnamese troepen met hun families gelegd waren. Deze aangegeven zones zijn gebieden waar Amerikaanse vliegtuigen bommen kunnen werpen zonder voorafgaande machtiging van plaatselijke autoriteiten."

In een verslag van Karl H. Purnell, die vroeger deel uitmaakte van de wetgevende macht in Pennsylvania, in The Nation (3 april 1967), schrijft hij:

"Ik houd er beslist niet van beschoten te worden", mopperde de piloot. Toen, alsof 't hem net tebinnen schoot: 'Ik denk dat ik maar een luchtaanval op dat dorp aanvraag'... Tot het schot afgevuurd werd, was het een routinevlucht geweest; we waren langs de kust gevlogen op zoek naar vijandelijke troepenbewegingen of verdachte stellingen, die zouden kunnen wijzen op een nieuwe Vietcong-bunker of -loopgravensysteem. Er waren de laatste tijd veel dorpen verbrand door troepenoperaties in die buurt. De hutten waren weinig meer dan zwarte staketsels van bamboestokken, die levenloos in de lucht staken; de bomen en struiken waren bruin en grijs geschroeid. Eindeloze rupssporen dwars door de velden en dorpen, gaven aan waar tanks en gepantserde personenvoertuigen hun weg hadden gebaad en door het gebied waren geploegd... Het gebied was tot 'free-kill-zone' verklaard: alles wat zich bewoog kon vrijelijk beschoten worden door infanterie, artillerie en vliegtuigen. Maar op een of andere manier was dat dorp beneden gespaard gebleven. Het was niet zeker dat het een Vietcong dorp was, noch of de vijand beslist had om niet vanuit de nabijgelegen loopgraven en bunkers te vechten, en de infanterie had dus niet de moeite genomen het dorp te vernietigen. Beneden in de velden werd gewerkt en mensen bewogen heen en weer over de paden naar de lange rij hutten. Toen we overvlogen had ik opgemerkt dat hele families zich bezighielden met rijst pellen en drogen, voor hun huisjes die gemaakt waren van modder en klei. Ons vliegtuig vloog twee keer rond en toen klonk de stem van de piloot over de intercom: zeg, ik

ga die mensen es een lesje leren. Ik geef het bevel voor een luchtaanval. Na deze beslissing begon hij z'n radio-operator op te roepen, die gestationeerd was op de luchtmachtbasis om informatie door te geven naar het hoofdkwartier. Beneden waren de dorpen zich niet bewust van wat hun wachtte. De straaljagers zouden hen aardig verrassen... Als 't voorbij was, zouden alleen de verwrongen bomen en smeulende stokken de plaats aanwijzen waar het dorp gelegen had. Ik had dorpen gezien waar dit gebeurd was. Het was niet moeilijk me voor te stellen hoe het in de hutten op de grond zou zijn na de aanval. Nadat de gewonden zouden zijn uitgezocht en in draagbaren gelegd voor de lange tocht naar een Vietcongkamp of een Amerikaanse basis, zouden ze zorgen voor de begrafenis van de doden: die zouden in ruwe kisten worden gelegd en vrouwen zouden huilen en jammeren; ze zouden zich aan de kisten vastklampen en hun tranen laten stromen over de witte ongeverfde kisten. De radio kraakte opnieuw, wat een gelukje was voor het dorp... Alfa deelde mee dat het scheen dat er geen vliegtuigen beschikbaar waren op het moment. Het dorp lag wel binnen het bereik van een batterij van de Zuidvietnamese regeringstroepen. De piloot keek op de kaart en stelde de plaats vast van de artillerieafdeling, die aan de voet van een berg bleek te liggen, een kleine drie mijl verderop. 'Daar moeten we het dan maar mee doen', mopperde hij over de intercom. 'Niet hetzelfde als een luchtaanval.' De eerste granaten vielen naast het dorp. Een waterfontein spoot omhoog toen de granaat in een rijstveld ontplofte. Tegen die tijd beseften de dorpen wat er gaande was...

In de volgende tien minuten stortte de artillerie 35 zeer explosieve 105 mm granaten uit over het dorp. Veel granaten ontploften in de nabijgelegen velden en maar drie of vier hutten werden vernield. Tenslotte riep de piloot over de radio: 'Okay, dat is wel genoeg'. Over de intercom mopperde hij: 'Die Zuidvietnamese artillerie is geen barst waard. Bij een luchtaanval had ik bommen kunnen laten vallen binnen 20 voet van elke plaats in het dorp, die je maar wilt.' Toen de artillerie was opgehouden, cirkelde de piloot nog een keer over het dorp. Toen maakte hij nog een duik tot 1000 voet en liet twee kleine raketten los, die bevestigd waren aan de vleugels van het vliegtuig... De piloot riep z'n radio-operator op. 'Loop even voor me naar de mess-hal en vertel ze maar, dat ze iets voor me te eten vasthouden. We zijn in een kwartiertje terug.' 'Ik heb een reuze honger', voegde hij eraan toe over de intercom.

Wapens gericht tegen personen

"...Artikel 22 van de Haagse Reglementen (1907) bepaalt uitdrukkelijk, dat het recht van de oorlogvoerenden van vrije keuze van de middelen om de vijand te verwonden, niet onbepaald is. Sommige middelen zijn uitdrukkelijk verboden door verdragen; andere worden afgekeurd door gewoonte... alle middelen zijn onwettig, die het lijden van gewonde strijders nodeloos verergeren... Bijgevolg: bronnen, pompen, rivieren en dergelijke, waaruit de vijand drinkwater betreft, mogen niet vergiftigd worden; vergiftigde wapens mogen niet gebruikt worden; geweren mogen niet geladen zijn met stukjes glas, onregelmatig gevormd ijzer, spijkers en dergelijke; kanonnen moeten niet geladen zijn met ketting-kogels, dwarshout schot, gloeiende kogels, en dergelijke."

Oppenheim: Internationaal Recht, deel II

Vietnam en Laos zijn proefbanen geworden voor nieuwe wapens en technieken. Ouderwetse bommen, ontworpen om militaire constructies te vernietigen, worden klaarblijkelijk nooit gebruikt. Alle bommen en granaten zijn van het type fragmentatiewapens om mensen en vee te doden. Sommige ervan, zoals CBU's (tros bom eenheden), zogenaamde kogeltjesbommen of bommen gericht tegen personen, hebben geen uitwerking op stenen of hard materiaal en zijn ongetwijfeld ontworpen voor de uitroeiing van burgers in onderontwikkelde landen met houten hutten met strooien daken.

Een van de eerste nieuwsberichten die ik gevonden heb over de CBU's is een officieel bericht uit Saigon van Seymour Topping in de New York Times van 14 april 1965:

"Luchtmachtcommandanten in de Verenigde Staten en Zuid-Vietnam hebben nog steeds moeite de plaats van doelen vast te stellen behalve wanneer de Vietcong grote eenheden in het gevecht werpen. Gevechtsbommenwerpers gebruiken nu echter nieuwe technieken, die zowel een psychologisch als een vernietigend effect hebben. Een van de nieuwe technieken waarvan de Amerikaanse luchtmacht gebruik maakt, is de 'lazy dog', trommelbom. Wanneer die ontploft op een hoogte van enige duizenden voet, laat de trommel een

nevel van gevinde projectielen los, die als regen over een gebied vallen. Elk projectiel kan een man treffen met het effect van kaliber .45 kogels en kan door voertuigen en lichte constructies heendringen. Een andere techniek is die van het 'zaaien'. Honderden 'vertraagde aktie'bommen worden neergelaten op een gebied waar men vermoedt dat de Vietcong kampeert. Bommen ontploffen gedurende twee uur tot aan twee dagen. 'Zaaien' is op zeer uitgebreide schaal uitgevoerd de laatste tijd bij de grens bij Laos, waar men vermoedt dat eenheden van de geregelde 325ste Noordvietnamese divisie geïnfilteerd kunnen hebben."

Er zijn verschillende meningen over wat bedoeld wordt met 'lazy dog'. Topping's rapport doelt duidelijk op de denneappel-vormige CBU's die voor het eerst gebruikt werden tegen doelen in Noord-Vietnam in januari 1965, maar die al eerder waren gebruikt tegen doelen in Zuid-Vietnam. Ze zijn in buizen geladen, 18 tot 25 bommen in elke buis, en 19 buizen in elke houder (trommel). Het omhulsel is gemaakt van 240 tot 250 kleine stalen kogeltjes gevat in hard, bros metaal. In het centrum zit het zeer effectieve, zeer explosieve cyclotol. Als deze kleine bommen de grond, een dak of een boom raken, schieten de kogeltjes en de scherpe delen van de vorm als kogels alle richtingen uit. Een aanval met CBU's wordt gewoonlijk voorafgegaan door napalm en/of grote bommen om de mensen te dwingen naar buiten te komen.

In een samenvatting van de oorlog, in de New York Times (30-31 oktober 1965) wees Charles Mohr ironisch een paar officiële illusies van de hand en berichtte het gebruik van een nieuw wapen, nu bekend als de bolvormige CBU:

"Misschien het meest betekenisvol van alles is, dat nieuws over de guerrilla-vijand altijd erg zeldzaam is en soms een bijproduct is van 'wishful thinking'. Een leger dat een peloton guerrilla's, dat opereert aan de stadsgrenzen van een hoofdstad, niet kan opsporen, kan wel zeggen dat ze alles weten van het moraal en de bedoelingen van de vijand, maar dat kan niet waar zijn. De sterkte van de luchtmacht, eens bespot omdat die niet geschikt zou zijn voor oorlogvoering tegen guerrilla's, heeft de hele situatie in Vietnam ingrijpend veranderd, hoewel waarschijnlijk lang niet zoveel als de meeste opgetogen bewonderaars van de vliegtuigen geloven. Bij de strijd rond het kamp van de Speciale Strijdkrachten in Pleime hebben Amerikaanse vliegtuigen de laatste paar dagen een soort trommel-bom laten vallen, die middenin de lucht ontploft en de grond bezaait met kleine ontplofbare projectielen. Op een verkenningspatrouille buiten Pleime deze week kon men plaatsen zien, die eruit zagen alsof er eens een oude weg had gelopen, overgroeid met gras, maar deze gaten waren in het kreupelhout geslagen door dit afschuwelijke wapen. Met 850 pond wegende bommen en napalm konden de Fransen niet winnen in Indochina, maar ze werden niet toegepast op het platteland met de bijna fantastische grondigheid van de Amerikaanse luchtmacht."

Praktisch geen feiten over deze wapens en het massale gebruik ervan tegen burgerdoelen in Vietnam en Laos zijn doorgelopen in de Amerikaanse nieuwsmedia. Een paar regels over een zogenaamd ongeval kon men vinden in een officieel bericht van Reuter uit Saigon in de New York Times (3 juli 1966):

"Straaljagers van de Amerikaanse luchtmacht lieten vandaag een niet geïdentificeerd wapen vallen midden in een bevriend Zuidvietnamees dorp, waarbij 7 dorpingen werden gedood en 47 gewond, volgens een Amerikaans zegsman. Het ongeluk gebeurde toen drie F-100 straaljagers probeerden hun last overboord te werpen. In plaats van in een speciale 'droppings-zone' te vallen, bleven zes houders met 'bommen die tegen personen gericht zijn' steken en vielen op het dorp Tanuyen, 25 mijl van Saigon."

Van het geweldige tonnage, dat vanuit de lucht werd afgeworpen op Noordvietnamese steden, dorpen en gehuchten, bestaat ongeveer 50% uit bolvormige CBU's, sinds de zomer van 1966, aldus een militaire zegsman in Hanoi. Nadat ik een aantal bevolkingscentra in vijf Noordvietnamese provincies had bezocht, geloof ik dat deze schatting juist is. Steden als Thanh Hoa en Phu Ly zijn volledig weggevaagd door grote bommen en raketten, maar CBU's worden nog steeds in grote hoeveelheden uitgestort over de noodhutten in de ruïnes en de buitenwijken. In de gebombardeerde gehuchten en de omringende rijstvelden en weiden zijn gewoonlijk maar een paar grote bomkraters, maar duizenden kleine ondiepe CBU-bomkraters die een typisch, fijn patroon vormen van kleine kogelgaten in bomen, muren en alles wat verder binnen het gebied van het bommentapijt lag. En in de kleine ziekenhuizen, nu verspreid in de gehuchten, kan men na de meeste bomaanvallen patiënten van alle leeftijden aantreffen, die voor het leven verlamd zijn door stalen kogeltjes door de hersenen of de ruggraat, duidelijk zichtbaar op röntgenfoto's, om niet te spreken over al diegenen die zo'n 50

gaten in hun ingewanden hebben maar die, in veel gevallen, weer helemaal opgelapt worden door jonge toegewijde en bewonderenswaardig knappe artsen.

Napalm

"... wanneer gebruikt tegen stedelijke centra zijn brandwapens in het bijzonder 'bedreigend voor burgers', terwijl, wanneer gebruikt in vlammenwerpers tegen troepen in het veld, de wreedheid eigen aan het gebruik van deze middelen, lijden veroorzaakt dat niet als noodzakelijk moet worden beschouwd vanuit militair oogpunt'...

"Er was daarom geen twijfel mogelijk dat, totaal 1939, brandwapens verboden waren door de geaccepteerde oorlogswetten en dat ze universeel veroordeeld werden door het morele bewustzijn van de mensheid."

Philip Noel-Baker, De wapenwedloop (The Arms Race)

Malcolm W. Browne vertelt ons in The New Face of War (Cassell, Londen 1965) dat sommige mensen van de junta in Saigon Amerikanen beschouwen als 'hypokriete, weekhartige mensen':

"U houdt niet van de methoden, die we toepassen op gevangenen en van de manier waarop we in het veld zaken doen", zei een Vietnamese commandant me eens. 'Maar u heeft niets tegen het gebruik van artillerievuur en luchtaanvallen waarbij zware bommen en napalm worden gebruikt. Heeft u ooit een gehucht bezocht, dat getroffen is door napalm, nadat uw vliegtuigen hun werk gedaan hebben?' Ik heb zulke gehuchten bezocht en de resultaten zijn ongetwijfeld weezinwekkend. Helaas is de Vietcong zo bekwaam in het bouwen van bunkers, dat ze slechts zelden getroffen worden door bommen of napalm, behalve als ze direct getroffen worden. Maar hutten worden met de grond gelijk gemaakt en het dodenaantal onder de burgers is gewoonlijk hoog. In sommige dorpen vormen de verkoolde lichamen van kinderen en baby's verschrikkelijke stapels midden in de resten van een marktplein. Artillerie veroorzaakt ook zware 'toevallige' slachtoffers."

Alan Williams, waarvan eerder geciteerd werd uit zijn bericht in de Sunday Times Magazine (16 januari 1966), schrijft dat napalm:

"de populairste bom in Vietnam is, omdat hij zowel goedkoop als dodelijk is: een mengsel van slechte kwaliteit straaljagerbrandstof en geligniet (springstof), dat vast blijft zitten aan alles wat het aanraakt en met zo'n grote hitte verbrandt, dat alle zuurstof in de omgeving binnen een onderdeel van een seconde opgebruikt wordt. De dood wordt veroorzaakt door roosting of verstikking."

In de beginstadia van de Vietnamese oorlog gebruikten de Verenigde Staten napalm, dat bestond uit zuivere benzine. Omdat dit niet afschuwelijk genoeg was (het bleek dat slachtoffers het van de huid af konden vegen) ontwikkelden geleerden van de Eglin luchtmachtbasis een kleveriger produkt, genaamd Napalm B, dat voor 50% bestaat uit polystereen, 25% benzene en 25% benzine. Om napalm van de meest onvoorstelbare verwoestende eigenschappen te voorzien, voegen de makers (of het leger) magnesium, aluminium, barium-nitrat of verbindingen daarvan toe. Zo verhogen ze de normale verbrandingstemperatuur van napalm (800-1000°) tot een temperatuur van 1200-2000°. Elektron (92% magnesium, 8% aluminium) gebruikt voor kleine brandbommen en in vlammenwerpers, bereikt een temperatuur van 2200-3000° en werkt tot op twee en drie meter afstand. Thermiet (76% ijzeroxyde, 24% aluminium) heeft de speciale eigenschap te ontvlammen zonder de hulp van de zuurstof in de lucht. Witte fosfor kan vanzelf vlam vatten. Napalm werkzaam gemaakt met witte fosfor en een mengsel van potassium perchloraat met aluminium of magnesium wekt een temperatuur op van 1980°. Napalm verbrandt praktisch elke substantie en veroorzaakt praktisch altijd vreselijke brandwonden. Oren, oogleden, vingers en tenen worden vaak verkoold en, omdat de Vietnamezen gewoonlijk barveoets lopen, is het een algemeen voorkomende tragedie, dat beide voeten vernield worden door napalmvuur. Brokken witte fosfor dringen vaak door tot in de spieren of het lichaam en branden dagenlang dóór, als er geen arts aanwezig is ze te verwijderen. De overlevenden zijn altijd verminkt door littekens van keloïde, een soort huidtumor.

Charles Mohr berichtte in de New York Times (5 september 1965) over een aanval met napalm:

"In de provincie Kien Hoa ten zuiden van Saigon, bombardeerde de Amerikaanse luchtmacht op 16 augustus een Boeddhistische pagode en een katholieke kerk. De boeddhisten konden niet verrast zijn, hoewel twee van hen afschuwelijk verbrand werden door

napalm, omdat het de derde keer was in 1965, dat hun pagode werd gebombardeerd. Een tempel van de religieuze Cao Dai sekte in hetzelfde gebied is dit jaar tweemaal gebombardeerd."

Frank Harvey, militair vlieger, schrijver en journalist, verbleef zes weken in Zuid-Vietnam met de FAC's (forward air controllers = vooruitgeschoven luchtverkenner), de Huey piloten (gewapende helikopter piloten), de piloten van Dixie Stations (op een vliegkampschip ter hoogte van Zuid-Vietnam) en de Ranch Hand ('ontbladerings') piloten. Hier zijn een paar uittreksels van zijn verslag in het in november 1966 uitgekomen nummer van 'Flying':

"...het is gelukkig dat jonge piloten hun vuurdoop krijgen onder leiding van een FAC boven vlak land (de Mekong Delta) in heldere zonneschijn, waar niemand terugschiet met afweergeschut. Hij leert hoe het voelt bommen te laten vallen op levende wezens en hutten te zien opgaan in een flits van oranje vlammen, wanneer z'n aluminium napalm tanks erop vallen. Hij wordt gehard om op de afvuurknop te drukken en mensen neer te maaien als poppen, als ze als waanzinnigen wegrennen onder hem. De lijst van het vuurwerk der FAC's is lang en dodelijk... wanneer het raakt en ontbrandt, spat het brandende napalm in 't rond, alles verterend waarmee het in aanraking komt. De witte fosforbommen zijn ook brandwapens. In het burgerziekenhuis in Can Tho, zag ik een man, die een stuk witte fosfor in zijn vlees had zitten. Het brandde nog steeds. Gewoonlijk deelden twee mensen één bed (in het burgerziekenhuis in Can Tho) en soms gebruikte de eerste-hulpkamer alle drie de tafels tegelijkertijd en lagen er mensen op de grond en zelfs buiten op de veranda. De meeste verwondingen waren van geweerkogels, mortieren en napalm... Van de honderden gewonden, was een zeer hoog percentage vrouwen en kinderen. De kosten om een Vietcong te doden worden geschat op meer dan 100.000 dollar per man."

In "Napalm: Een internationaal symposium over de Amerikaanse oorlogvoering tegen Vietnam en Laos" (geredigeerd door John Takman) zijn een verscheidenheid van aspecten van napalm onderzocht en geanalyseerd. Professor Do Kuan Hop (medische school Hanoi) schrijft over brandwonden ten gevolge van napalm en witte fosforbommen. Professor J.B. Neilands (Biochemische afdeling, Universiteit van Californië) over Napalm B, de Amerikaanse econoom Victor Perlo over de producenten van napalm, de Sovjet-deskundigen op 't gebied van internationaal recht A.I. Poltorak en L.I. Savinsky over wapens voor massavernietiging en internationaal recht, mevrouw Phyllis Patterson over de anti-napalm campagne in Redwood City, Californië. Andere medewerkers zijn Bertrand Russell, R.L.M. Synge (Nobelprijswinnaar voor Scheikunde) en Peter Weiss. Een Zweedse editie verscheen in april 1967 en een Noorse en Russische editie zijn in voorbereiding.

Gifgas

"...het gebruik van verstikkings-, gif- of andere gassen, evenals het gebruik van daarmee overeenkomende vloeistoffen, materialen of toestellen in oorlogen is terecht veroordeeld door de publieke opinie van de beschaafde wereld;... dit verbod zal algemeen aanvaard worden als een onderdeel van het Internationale Recht en zal gelijkelijk het geweten en de handelingen van de volkeren bepalen;... de Hoge Verdragsluitende Partijen... aanvaarden dit verbod, komen overeen dit verbod uit te breiden zodat het het gebruik van methoden van biologische oorlogvoering omvat, en komen overeen zich aan dit verdrag gebonden te voelen, als was het een verdrag tussen hen onderling."

Protocol (van Genève) aangaande het verbod van het gebruik van verstikkende-, gif-, en andere gassen in oorlogen en van methoden van biologische oorlogvoering (17 juni 1925).

Het persbureau Reuter berichtte op 15 november 1966 uit de Verenigde Naties, dat "de Verenigde Staten gisteren in de politieke commissie het gebruik van gas in de oorlog in Vietnam heftig hebben verdedigd". De Verenigde Staten verzetten zich, in de persoon van afgevaardigde William Foster, tegen twee door leden van het socialistische blok voorgestelde resoluties over ontwapening. De ene resolutie riep op tot een hernieuwde bevestiging van het verbod op het gebruik van gifgassen en chemische wapens, de andere resolutie veroordeelde de onbeperkte vluchten van vliegtuigen met waterstofbommen aan boord. De eerste resolutie werd ingediend door Hongarije, de tweede door Polen en de Oekraïne.

"Het gas, dat de Amerikaanse en Zuidvietnamese troepen tegen de Vietcong gebruiken

is gewoon traangas", zei Foster. "Het heeft geen nadelige gevolgen en is gelijk aan het gas dat door de politie van meer dan 50 landen gebruikt wordt voor het onderdrukken van rellen." Foster verklaarde verder: "De plantenverdelgende chemische stoffen (die gebruikt worden om rijst te vernietigen, die de Vietcong als voedsel zou kunnen gebruiken) zijn gewone onkruidbestrijdingsmiddelen. Dezelfde middelen worden in Amerika en andere landen gebruikt om de groei van onkruid te regelen." "We kunnen de valse en verwrongen beschuldiging, dat mijn land chemische en biologische oorlogvoering toepast, niet aanvaarden", zei hij. Afgevaardigde Csatorday had gezegd... dat statistieken van het Nationale Bevrijdingsfront van Vietnam aantoonde, dat het (gas) een vernietigende uitwerking had op oude mensen, zieken en zwangere vrouwen. Afgevaardigde Foster beantwoordde deze beschuldiging niet. Foster betoogde "als de Vietcong toevlucht zoekt in een dorpje en onschuldige burgers als schild gebruikt, zou het dan humaner zijn om geweer en mitrailleurvuur tegen hen te gebruiken en vele mensen te verwonden? In dergelijke gevallen is traangas een bijzonder humaan wapen", zei hij."

Na protesten over de hele wereld tegen het gebruik van elke soort gas in een oorlog, gaf minister van defensie Robert McNamara in maart 1965 op een persconferentie een gedetailleerde beschrijving van de verschillende gassen, die door Amerikaanse helikopters en gevechtsbommenwerpers vanuit de lucht over Vietnam worden verspreid:

"DM (diphenylaminochloroarsine) is een op peper lijkend irriterend gas, dat de ogen en slijmvliezen prikkelt en verder dezelfde symptomen veroorzaakt als verkoudheid: niezen, hoesten, hoofdpijn, een beklemd gevoel in de borst, misselijkheid en neiging tot overgeven...

CN (chloroacetophenone) is een lacrimatoor of traanverwekkend middel. Het veroorzaakt bovendien irritatie van de bovenste luchtwegen en het kan ook de huid irriteren... CS (O-chlorobenzalmalononitride) is een later ontwikkeld traanverwekkend middel, dat ernstiger prikkeling van de ogen, neus en luchtwegen veroorzaakt. Inademing wordt gewoonlijk gevolgd door pijn in de borst, ademhalingsmoeilijkheden en hevig hoesten. Een concentratie van het middel veroorzaakt misselijkheid en neiging tot overgeven..."

(New York Times, 28 maart 1965)

Nu is ook bekend dat een 'mensen-uitschakelend' middel, bekend onder de naam BZ, in Vietnam gebruikt is. Het handboek van het Amerikaanse leger - TM 3-215 - geeft de hiervolgende lijst van gevolgen (volgens Elinor Langer in het blad Science van 20 januari 1967): inbreuk op normale lichaamsfuncties; droge, rode huis; hartkloppingen; moeilijkheden met de urine; verstoppingen; vertraging van de werking van lichaam en geest; hoofdpijn; duizelingen; verlies van oriëntatievermogen; hallucinaties; slaperigheid; (soms) gedrag als van een waanzinnige; en verhoging van de lichaamstemperatuur. Klaarblijkelijk zit er LSD of iets dergelijks in. Het handboek voor het gebruik van wapens waarschuwt, dat er 'kritische beperkingen zijn voor het gebruik van BZ'. Elinor Langer vat samen wat het handboek zegt over DM, CS en CN:

"Het middel DM alleen 'mag niet gebruikt worden... bij een operatie (tot het onderdrukken van rellen) waarbij geen doden mogen vallen.' Het handboek vermeldt echter, dat het gebruikt kan worden vermengd met CN en 'in militaire of para-militaire operaties, of in een beperkte of algemene oorlog... waar eventueel doden mogen vallen'. De chemische middelen CN en CS mogen gebruikt worden om vijandelijke troepen zonder gasmaskers te verdrijven uit verborgen of versterkte posities, om hun bewegingen en het gebruiken van hun wapens te hinderen en om het makkelijker te maken hen gevangen te nemen of ze door middel van andere wapens uit te schakelen. Men beschouwt ze ook als handig 'bij het uitvoeren van aanvallen op en hinderlagen voor guerrillatroepen en bij de verdediging tegen opstandige of guerrilla-aanvallen en hinderlagen'. Alle drie, DM, CS en CN zijn vrijgegeven voor gebruik in Vietnam en zijn op vele manieren gebruikt."

(spatiëring van mij, J. T.)

David Hilding, arts, professor aan de medische faculteit van de universiteit van Yale, wijst er in de New York Times (24 maart 1965) op, dat het 'humane misselijkmakende gas' dodelijk is:

"Verschrikkelijke medicijnen zoals de middelen, die we aan de Vietnamese luchtmacht geven om vanuit helikopters te verspreiden waar hen uitkomt, hebben misschien wel het gewenste effect op een paar mensen, die de juiste lengte, het juiste gewicht en lichamelijke gesteldheid hebben; de dosering is verkeerd voor anderen. Zij die ervaring hebben met deze gevaarlijke middelen weten, dat gebruik op goed geluk dodelijke gevolgen kan hebben. Het is absoluut onmogelijk dat iemand die in de burgerdorpen van

Vietnam met dit gas bestrooid is, blijvend letsel kan ontlopen."

Vele berichten uit de gebieden in Zuid-Vietnam, die onder het gezag van het Bevrijdingsfront staan, geven gedetailleerde beschrijvingen van de gevolgen voor de burgerbevolking van de gasoorlog. Op 9 oktober 1965 bericht het Bevrijdingsfrontpersbureau (volgens de Vietnam Courier van 21 oktober 1965) dat 'traangas' op 5 september 1965 35 bewoners van het dorp Vinh Quang in de provincie Binh Dinh had gedood en 19 anderen had gewond, waaronder 8 vrouwen, 3 teenagers, 18 oude mensen en 25 kinderen:

"Ze hebben vier mensen gedood, die beschutting hadden gezocht in een loopgraaf en bovendien een hele familie van zeven personen. Drie van de gewonden verloren hun gezichtsvermogen, de anderen hadden blaren in hun gezicht, een branderige huidontsteking verbrand haar, huiduitslag of hadden last van duizelingen."

De standaard handboeken van militaire medische verzorging leggen er sterk de nadruk op, dat het absoluut verboden is om zonder gasmaskers met 'traangassen' of 'niet-dodelijke-rook' te experimenteren in een afgesloten ruimte of ergens anders, waar een hoge concentratie aanwezig kan zijn of waar men er langdurig aan blootgesteld is. Langdurige inwerking van een hoge concentratie 'traangas' kan schade toebrengen aan de longen en kan de dood of andere ernstige gevolgen veroorzaken. De combinatie van gas en rook en het normale gebruik ervan bij het doorzoeken van schuilplaatsen en tunnels in Zuid-Vietnam moet wel velen doden of voor het leven verminken. Volgens een UPI-bericht uit Danang (New York Times van 1 oktober 1965) hadden Amerikaanse mariniers op 30 september 1965 'draagbare bespuitingsapparaten' gebruikt om 'vermeende Vietcong schuilplaatsen letterlijk 'uit te roken':

"Het was de eerste keer dat de apparaten gebruikt werden in de Vietnamese oorlog. De mariniers werkten aan beide zijden van de rivier de Yen stroomopwaarts, ongeveer zeven mijl ten zuiden van Danang. De generators - een gewoon type bespuitingsapparaat dat op de rug gedragen kan worden - werd gebruikt om niet-giftige rook in Vietcong grotten te pompen."

Charles Mohr schreef in de New York Times van 9-10 oktober 1965 over een aanval van parachutisten in de 'IJzeren Driehoek' bij Saigon:

"Enige soldaten, die aan de akties van vandaag deelnamen, droegen handgranaten die eruit zagen als tennisballen. Deze bevatten een traangas aangeduid als 'CN' en 'CS'. In de artilleriepost van de brigade werden drie kleine met een benzinemotor aangedreven sproeimachines in reserve gehouden. Deze 'Mighty Mites', zoals de Amerikaanse fabriek ze noemt, kunnen gas met een snelheid van zo'n 275 km/uur verspreiden en deze dingen kunnen de grotere tunnelstelsels van de Vietcong volpompen. De eerste zending 'Mighty Mites', die 13 kilo per stuk wegen, kwam op 13 september in Vietnam aan en als het succes blijkt te hebben, zullen ze waarschijnlijk aan alle belangrijke eenheden hier worden uitgereikt."

Net zoals het geval is geweest met napalm en splinterbommen hebben slechts ongelukken de uitwerking van deze 'niet-dodelijke' middelen aan de Amerikaanse krantenlezer onthuld. Een Australische korporaal, Robert William Bawtell, 24 jaar oud, afkomstig uit Casula, New South Wales, kwam om bij de operatie 'Crimp'. Hij kwam om door een mengsel van gas en rook ondanks het feit, dat hij een gasmasker droeg. De Brisbane Courier Mail van 13 januari 1966 meldt, dat Bawtell "stierf aan verstikking", toen hij opgesloten kwam te zitten in een tunnel waarin Australische militairen 'traangas' en rookbommen hadden gegooit. Twee andere Australische militairen werden door het gas bevangen, toen ze Bawtell probeerden te redden en werden snel naar een ziekenhuis vervoerd. Vier Australische technici werden "bevangen door koolmonoxyde vergiftiging" tijdens dezelfde operatie. Honden die aangevoerd waren om in de tunnel te helpen, werden ook bevangen.

(wordt vervolgd)

JOHNSON-PROCESSEN

Op 8 maart hebben aktievertegenwoordigers uit Utrecht, Rotterdam, Groningen, Eindhoven, Leiden, Enschede, Antwerpen, Venlo en Amsterdam overlegd hoe de aktie "Johnson voor het gerecht" het beste kan worden gevoerd. Overeengekomen werd dat de ASVA, Weesperstraat 51, Amsterdam, de centrale instantie zal worden.

Juridische bijstand. De ASVA heeft een "Steunfonds Johnson-Processen" (gemeentegiro S 25600, postgiro 13500 t.b.v. Gem.Giro S 25600) in het leven geroepen. Uit dit fonds zullen de kosten van de juridische bijstand geheel of gedeeltelijk kunnen worden betaald. De bijstand die het fonds biedt, is niet tot Amsterdam of studenten beperkt. Om de zaak te vereenvoudigen heeft men besloten een aantal advocaten aan te trekken voor alle processen en deze de beklagde te adviseren. Het zijn o.a. de advocaten Mr. Brongresma (Heemstede) en Mr. Cammelbeeck (Eindhoven). Alle geverbaliseerden worden verzocht zich met de ASVA in verbinding te stellen.

Informatie van de vervolgd. Zij die zich beter over de in Vietnam begane oorlogsmisdaden wensen te informeren, wordt de volgende literatuur aanbevolen:

- Frank Harvey "The Air War: Vietnam", Bantam Pocket, London 1967.
- "In Name of America", samengesteld door de Clergy and Layman concerned about Vietnam - een overzicht uit krantenberichten verschenen in de Amerikaanse pers - Turnpike Press, USA, 1968
- Naast de twee dubbele Vietnam Bulletinnummers gewijd aan het Tribunaal is "Vietnam Tribunaal, Stockholm/Roskilde 1967" door Ton Regtien en Maarten van Dullemen, dat over twee à drie weken bij Polak en Van Genep (Amsterdam) verschijnt, de meest uitvoerige documentatie in het Nederlandse taalgebied.

Een complete lijst van bronnen en titels is bij de ASVA te krijgen. Nog verdergaande documentatie zal aan de aangetrokken advocaten ter beschikking worden gesteld.

Aktie. Besloten werd in iedere stad zo mogelijk een informatieavond te houden over door de Amerikanen in Vietnam begane oorlogsmisdaden. Een lijst van mogelijke sprekers is bij de ASVA verkrijgbaar. Daarnaast zijn er in alle steden lokale akties.

Pamfletten. De volgende pamfletten zijn beschikbaar:

- (a) "Johnson voor het Gerecht" (uitg. ASVA), geeft aan hoe men zich in relatie tot de politie dient te gedragen, literatuur, hoe aan posters te komen, de noodzaak van de aktie, etc. Prijs f 10,- de duizend (f 13,50 de duizend, wanneer ze niet worden afgehaald, te gieren op onderstaand gironummer).
- (b) "Waarom is Johnson een oorlogsmisdadiger" (uitg. SVB), geeft precies de bepalingen van Neurenberg en welke daden door de Amerikanen in Vietnam worden begaan (teksten vnl uit Amerikaanse bron). Prijs als boven.
- (c) "Johnson oorlogsmisdadiger volgens de normen van Tokio en Neurenberg", poster om voor het raam te hangen. Prijs f 0,07 per stuk bij grotere aantallen, f 0,10 bij een enkel exemplaar. Bij ASVA.
- (d) In andere steden zijn eveneens pamfletten uitgegeven, zoals in Utrecht en Nijmegen. Deze pamfletten zijn alleen voor organisatoren van akties beschikbaar.

Financiering. Voor de financiering van de aktie (tot nu toe moeten de pamfletten door de verspreiders zelf betaald worden!) kunnen bijdragen worden gestort op postgiro 108410 tnv de ASVA of op Gem.Giro A 2599. Vermeld "Johnson voor het Gerecht"-aktie.

MEDEDELINGEN

Aktiegroep Vietnam (groep Boetes) (Belieslaan 2, Heiloo, tel. 02200-31456) heeft affiches "Johnson Oorlogsmisdadiger", overzichtkaarten Vietnam, gele plakstroken "Johnson Oorlogsmisdadiger" en "Amerikanen uit Vietnam", vierkante spelden met Vietnamese vlaggen en woord Vietnam. Prijzen en bestellingen schriftelijk of telefonisch. De Aktiegroep doet een financieel beroep op steun voor de processen: postgiro 1263483 tnv Aktiegroep Vietnam te Heiloo, onder vermelding "proceskosten".

Comité "Nederland Vrij" houdt op zaterdag 16 maart te Den Haag een demonstratie. Vertrek 2 uur van het Malieveld naar ambtswoning Luns en Amerikaanse ambassade. Leuzen: "Tegen communistische dreiging, niet alleen in Zuidoost-Azië, maar ook hier", "Tegen eenzijdige voorlichting en intimidatie" en "Voor Johnson". (Secr. Mr. J. Gerritszlaan 91,

Haarlem, tel. 023-61224).

Vietnam Steun Teams (Postbus 832, Amsterdam) geeft binnenkort het eerste nummer uit van een "VietnamSteunBrief".

Vietnam Groep Wageningen (A.J. voortman, Broekemalaan 10, Wageningen, tel. 08370-3253) geeft een voortreffelijk blad uit "Voorlichting over Vietnam" (VOV). Aanbevelen als voorbeeld hoe lokale akties en lokaal gerichte voorlichting wijdere verspreiding te geven. Bestelling door overmaking van f 0,25 per stuk op postgiro 864751 tnv A.J. Voortman.

Mobiele eenheid Aktiegroep Vietnam (groep Hofman) (Oude Waal 2, Amsterdam) houdt op zaterdag 16 maart een demonstratie onder de leuze "Johnson Oorlogsmisdadiger". Vertrek 3 uur vanaf de Dokwerker te Amsterdam. De Mobiele eenheid houdt iedere dinsdag in de St.Olofsteeg nr 4 om 8 uur een vergadering. Op 14 april eerste paasdag gaat de Eenheid demonstreren bij de NATO-basis te Brunssum. Kosten f 7,50; opgave tel. 020-65089 en 020-922585.

Nijmegen. Vietnamdemonstratie zaterdag 16 maart, vertrek 15 uur vanaf Jan van Hoofmonument bij de Waalbrug. Aansluitend openbare vergadering in gebouw Burghardt, Burghardt v.d. Berghstraat 114, aanvang 16.30 uur. Sprekers Hans Maureau, Piet Nak en prof. J. de Wilde. (Secr. Vossenlaan 315, Nijmegen, tel. 08800-23710).

DRUKWERK

Frankering bij abonnement
Amsterdam

Afz.: Vietnam Bulletin
p/a ASVA
Weesperstraat 51
Amsterdam

HOLLAND